

HERNANIK kronika

2004 urtea
Apirilak 3
Larunbata
Alea: 1067
www.kronika.net

Osalanek dio Electroquimicak instalazioan "akatsak" zituela istripuz azido klorhidrikoia ixuri zenean

■ Informearen arabera "balbulak indar gutxiko loturak zituzten eta babesik gabe zeuden", argi gutxiegi zegoen eta azido nibelen neurria ez zen fidagarria ■ Enpresak istripua "failo humanoa" izan zela esan zuen.

URTARRILAREN 7an Electroquímica de Hernani S.A. enpresan azido klorhidriko eskapea gertatu zen, balbula bat hautsita. Istripuaren ondorioz langile batek erreka izan zituen eta SOS Deiak-ek Larrialdi Plana aktibatu zuen. Osalanek (Laneko Segurtasun eta Osasuneko Euskal Erakundeak) istripua argitzeko ikerketa egin du eta konklusio nagusia da Electroquímicako instalazioak "diseino akatsak" zituela istripua geratu zenean.

Konkretuki aipatu ditu "balbulak indar gutxiko loturak zituztela eta kolpeentzako babesik gabe" zeudela.

Urtarrilean lan istripua izan zen Electroquímican: azido klorhidrikoia isuri zen, depositoko balbula hautsita. Langile bat zauritu zen eta oraindik bajan dago. CCOO sindikatuak salaketa jarria du enpresaren kontra.

Era berean, dio argi gutxiegi zegoela ("bat ere ez edo gutxiegi"). Osalanek nabarmendu duen hirugarren akatsa da deposituetako azido klorhidrikoaren nibela jakiteko neurria ez zela fidagarria. Bestalde, Osalanen konklu-

sioek diote produkzioaren programazioak ez zuela kontuan hartu deposituak gaueko turnoan beteko zirela erabat. Informeak istripua eta ondorioak azaltzeko aipatzen dituen beste zenbait arrazoi dira: akatsak lan antolaketan eta lan metodo ezegokia, leku gutxi egin beharreko lanerako, babeserako dispositiborik eza, instrukzio gutxiegi, babes ekipoi buruzko instrukzio gutxiegi eta arriskuak neurterakoan akatsak, besteak beste.

Laneko arriskuen evaluazioari dagokionez, berriz, Osalanek dio istripua gertatu zenean Electroquímican kon-

kordantzia falta zela barruko larrialdi planaren eta Industria Asistentzia Teknikoak egingako planaren artean.

Konpontzeko neurriak
Osalanen informeak zenbait neurri ere proposatzen dizkio Electroquímicari egoera konpontzeko. Nagusiena da azido klorhidrikoia edukitzeko lekua ahalik eta automatikoa iza-tea. Horretaz gain proposatzen du larrialdi plana aldatzea, balbulak erabat babestuta ego-tea, neurketa sistemak konpontzea, argi ona jartzea, eta langileentzako programa pres-tatzea formazio eta informazio egokia emateko. □

Oronako planta berrian 45 ingeniarri ariko dira ikerketan

ORONA Kooperatibak planta berria inauguratu zuen atzo Epelen. Orain Urumea errekaren bi aldeetan 70.000 m²ko azalera eta urtean 10.000 aszensoretik gora egiteko azpiegitura izango du. Atzo inauguratu zuten planta berriaren ezaugarrietako bat Ikerketa Zentroa da. Denera, 45 ingeniarri arituko dira etengabe ikerketan eta edifizioaren bigarren planta osoa izango da berrikuntzarako. Horretaz gain, formazio zentroak, asensoreak probatzeko torrea eta Orona Taldeko Zuzendaritza ere lantegi berrian dijooaz.

Jokin Esnal Oronako zuzendariek adierazi zuen Oronak etorkizunarekin duen konpromisoaren seinale dela Epeleko planta berria eta gazteak kooperatibaren bidetik jotzera animatu zituen. Denera, 14,5 miloi euroko inbertsioa egin da eta erakunde publiko eta MCCren laguntza izan du. Orona Taldeak 2.200 langile ditu eta horietatik 800 Hernanin. Bost urteotan 1.000 lanpostu sortu ditu. 2002an bertan, 200 sortu zituen, produkzioa % 23 igo zen eta 23,5 miloi eurotik gorako irabaziak izan zituen. □

Oronako zuzendari eta langileak planta berriaren aurrean atzo, inaugurazioan.

Telemar
Itxastele, S.L.
Elkano 13 - 943 55 33 99 - 943 33 00 49

Telefonia mugikorrean

Pasa zaitez MOVISTARreko zenbakia mantenduta, 0 eurotik.

Apirilean ere eskaintza bereziak
Elektrogailuetan
TIEN 21 PLAN RENOVE

Lirain
GÄSTE JAZZERA
Udaberri udako rođda
Tarrampendi Kalea, 9 Tel: 943 553 949

Ford

Ford FocusC-MAX
Ford Focus familiako kide berria

Antziola-Motor
Salmenta eta tailler zerbitzua

Antziola auzoa 12 - Hernani - Tel.: 943 55 57 72
Ordutegia: astean zehar 9-13 eta 16-20 - Larunbatean 10-13

Balzak dio Ertzantzak ez duela zerikusirik izan Kontxi Sanchizen heriotzean; familiak gezurra esatea eta lotsarik ez izatea leporatu dizkie Herrizaingo Sailburuari

■ Goirizelaia SAko legebiltzarkideari erantzunet egin zituen adierazpenak Balzak eta esan zuen “Otegik epailearen aurrean erantzun beharko duela” ■ Familiak berriz ere esan du Sanchiz kargaren ondoren hil zela eta Ertzantzak laguntza ukatu ziela.

JAVIER Balza Jauritzako Herrizaingo Sailburuak herein negun adierazi zuen “Ertzantzak ez duela zerikusirik Kontxi Sanchizen heriotzean”. Balzak esan zuen Sanchiz ez zela hil Ertzantzaren karga baten ondorioz, bere esanetan “manifestazioan egon ere ez zelako egin” ondoeza poliziaren kargaren aurretik sentitu zuelako. Bestalde esan zuen, familiarrek ez ziotela laguntzeko esku Ertzantzari eta Ertzantzak heriotza pasa eta ordu batzuen buruan izan zuela gertaeraren berri. Baltzaren esanetan datu ofizialak eta polizialak dauzka baiez-tapen hau egiteko “anbulantzia eske egindako telefono deik, Sanchiz laguntzena jo-andako osasun-langileen adierazpenak, Ertzantzaren bertsioak eta senitarteko jokae-ra”. Balzak esan zuen Otegik epailearen aurrean bukatuko

duela bere esanetan Otegik esan zuelako Sanchiz Ertzantzak hil zuela “eta hori gezur objektiboa da. Balzak “manipulatzea eta gezurra esatea” leporatu dizkie Batasunako buruzagie.

Kontxi Ertzaintzaren kargaren ondorioz hil zen”

Hernaniko Kronikara bidali-tako karta batean Kontxi Sanchizen familiak Balzaren ja-rera salatu du eta lotsarik eta duintasunik ez duela leporatu dio Herrizaingo Sailari, azkeneko deklarazioen harira. Familiak orain arte esandakoa berretsi du: Sanchiz Ertzantzaren kargaren ondoren hil zela eta “ihes egin nahian portal hartan sartu zen eta bere alaba Nagoreri Ertzain batek laguntza ukatu zion”. Herrizaingo Sailburuaren jarrera salatu du familiak eta “beretako inor” ez dela familiarekin har-

remanetan jarri eta ikerketa “oso barnekoa eta ezer kon-trastatzeko aukerarik gabea” egin izana leporatu dio. Familiak Herrizaingo Sailari esan dio “horrelako familia tragedia batean inori ez zaio bururatzen: 200 metrora manifestazio bat pasatzen dela eta goazen errua Ertzantzari leporatzera”.

Goirizelaiak datuak manipulatu direla dio

Goirizelaiak Balzari erantzuteko txandan “poliziaren joka- era nola edo hala babestu behar duzu eta horretarako berdin zaizu datuak manipulatzea” esan zion Herrizaingo Sailburuari. Goirizelaiak esan zuen Sanchiz Ertzantzaren kargaren ondoren hil zela eta horrelakoak Ertzantzari hainbatetan gertatu izan zaizkiola. Bestalde, salatu zuen herritarrei laguntza ukatzea ere normala bihurtu dela Ertzantza. □

JASOTA BEZALA

Balzaren agerpenaren aurrean Kontxi Sanchizen familiak komunikabideei

Martxoaren 14an Ertzantzaren kargaren ondoren hildako Kontxi Sanchizen senarrak, alabek, anaiak, koinatak, ilobak eta gainerako senitartekoek, zera azaldu nahi dute:

1- Berretsi egiten dugu agerpen publiko guztietan esandakoa eta martxoaren 15ean zabaldutako notan idatzi.

2- Berriro diogu, Kontxiren heriotza, Ertzantzak jarraitza baimendu zuen manifestazio baten kontra egindako kargaren ondoren gertatu zela, orduen gaineko pole-miketatik independenteki (gu ez geunden orduari begiratzeko). Kontxi portal hartan sartu zela kargari ihes eginaz eta bere alaba Nagoreri ertzain batek laguntza ukatu ziola, bere amaren egoera-

ren aurrean, beste batzuk ezer egin gabe zeuden bitartean.

3- Barne Sailaren jarrera salatzen dugu publikoki, bere arduradun nagusia buru dela, egia bilatzeko eta erantzukizunak garbitzetik urrutti, iseka egitera dedikatzen baita.

Balza jauna, entzundakotik

hitz egiten duzu, bestek esandakotik hitz egiten duzu, hori da gure aldea. Guk tragikoki bizitu genuen! Eta familiako tragedia baten aurrean inori ez zaio bururatzan: aizu 200 metrora manifestazio bat pasatzen dela eta goazen errua Ertzantzari leporatzera. Izen gaitezten serioak gutxienez! duintasunik ez duzula azaldu duzunez.

4- Apenas pasa dira bi aste eta ez

dakigu jakingo duzun zer kostan- den osatzea, norbaiti bizia puskatu diotenean, baina, gainera zauriaren gainean zuk gatz botatzea zen falta zitzaguna. Orain ez da gauzak ziren bezala ez direla, Kontxi han ez zegoela baizik. Ez duzue lotsarik!

5- Zorionez, gure minaren aurrean erakusten ari zaren desprezioa-en aurrean, gure indignazioa arintzen da beren solidaritatea azaldu diguten personen babes sinzeroarekin; eta beren artean zure partiduko militante eta boto emaile asko aurkitzen dira Hernanin, nahi ez baduzu ere zure bertsioa sinisten ez dutenak.

Carlos Sanchiz eta Nagore Gonzalez Sanchiz Kontxi Sanchizen familiaren izenea
(*Erredakzioan itzulia)

HITZ BITAN

Aitor Ruiz de Egino bere arte lanen ondoan.

✓ ERAKUSKETA

Aitor Ruiz de Eginok 50 artelan berri. Aitor Ruiz de Egino artista hernaniarrak *Gorpuk* erakusketa jarri du Erreenteriako Gaspar Aretoan (Santxoenea, 16). Ruiz de Eginok 50 pieza berri jarri ditu zeramika, brontze eta aluminioz egi-nak. Erakusketa honen aurretek, Ruiz de Eginok beste bat jarri zuen aurpegiegi buruz. Gaspar Aretoak sona haundia du arte erakusketetan. 30 urtetik gora daramazki lan horretan eta Koldobika Jauregi, Ameztoi edo Zumeta bezalako artistek ere egin izan dituzte hor beren lanak. Erakusketa apiril osoan egongo da, eta egunero egongo da zabalik, astelehenetan izan ezik, 17:00etatik 22:00ak arte.

✓ ANTZERKIA

‘La Lección’ antzezlana gaur Andragoton. *Elvira & Pierre Produccionesek* produzitutako eta Eugene Lonescok idatzitako obra da hau. Gaur arratsaldeko 19:30etan, Andragoton.

✓ IGERILEKUA

Igerilekua itxita bihar 11:30etatik aurrera. Waterpolo partiduak direla-eta igerilekua itxita egongo da bihar goizeko 11:30etatik aurrera.

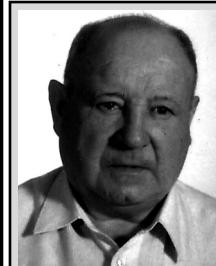
✓ FUTBOLA

Bi taldeak kanpoan jokatuko dute. Gorengo taldeak Beti Gazte taldearen kontra jokatuko du gaur, 17:00etan Maistegi zelaian, mailari eusteko bere borrokan. Emakumezkoen Kopan Hernanik Ostadarren kontra jokatuko du Michelinen, eguerdiko 12:00etan. □

OROIGARRI MEZA

Pablo Zubiarrain Otxotorena

2002ko apirilaren 4an hil zen

Pablo hil zela bi urte bete diren honetan, bere senitartekoek oroigarri meza eskaini nahi diogu, eta bertara gonbidatu nahi zaituztegu hura ezagutzen zenuten guztiak.

Urtebetetze meza, **bihar, igande, apirilak 4**, goizeko 12:00etan, Santa Maria Magdalena, Zaharren Egoitzako kapillan.

Hernanin 2004ko apirilaren 3an

IRAGARKI MERKEAK

Hernani inguruko jatetxe batean barrarako zerbitzari bat behar dugu. Ibilgailua behar da. Deitu: 943 55 02 54 (astelehenetik-ostiralerak) edo 608 12 07 32

Iñigo Royo Masajista. Masajea, naturopatia, akupuntura, ajuste neurologiko eta berte-bala, reflexologia, auriculoterapia,...: 943 33 28 94 - 626 80 76 33 (Sta Barbara 42)

ZERBITZUAK

TELEFONOAK

- Taxiak: 943 550093
- Udaltzaingoa: 943 333288
- DYK: 943 464622
- Autobusak: 943 556662
- Anbulatorioa: 943 006666
- Jokalari anonimoak: 943 331103

- Egunez: Aizpuru Latsunbeberri 11 ☎ 943 336077
- Gauzez: De Miguel Lasarte. Nagusia 32 ☎ 943 361556

HERNANI HIZKUNTZAK ENGLISH

Gure Ingelesetxea

Hurrengo astean klaseak izango dira, astelehena, astearte eta asteazkenean. Oporretatik bueltan, apirilaren 19an, astelehena hasiko gera berriz.

Alan / Joe ☎ 943 33 11 08 - KALE NAGUSIA 41, 1

KIROLA

ASTEBURUKO PARTIDUAK

FUTBOLA	Taldeak	N o n	N o iz	PELOTA	Udaberri Txapelketa	N o n	N o iz
Goren.	BetiGazte-Hernani	M astegi	Gaur17:00	Ezkuz jubenil	A lbña M endi-Hernani	kaztegieta	B har10:30
Emaku. Lig	Ostdar-Hernani	M ichelin	Gaur12:00	Eskuz jubenil	A xpe	Kiolegia	Gaur10:30
Gaz. Eusk	HernaniLagun Onak	Zubípe	Gaur16:30	Eskuz jubenil	Lamañaga-Gonobategi	Kiolegia	Gaur10:30
Gazteak 1	Oribko-Hernani	Antilla	Gaur16:30	X . H emaniko Pala Txapelketa			
Kad. O hor	HernaniTouring	Zubípe	B har12:00	P ala binaka	A sier-Juan M arí-Eñaut-Xabier	Kiolegia	B har10:30
Kadeteak 1	HernaniVasconia	Zubípe	B har16:30	P ala binaka	M anuelEkaiz/UnaiJoseba	Kiolegia	B har11:30
Haur. O hor	HernaniAñorga	Zubípe	Gaur13:00	P ala binaka	Oscar-Ban/AnaiJonkar	Kiolegia	B har12:30
Haur. 1	Atsedenalia	Zubípe	B har10:30	P ala binaka	Iaki-Bai/m az-Gonzalez	Kiolegia	B har13:30
Alebinak	HernaniLengokoak	Zubípe	B har10:30	ERRUGBIA			
WATERPOLO							
Euskal Liga	HernaniM endiko	Kiolegia	B har12:00	Igoera fasea	HernaniKestur	Landaie	B har12:00
Euskal Liga	Leiba-Hernani	Leiba	B har13:00	Kadeteak	HernaniOrizka	Landaie	B aur
BOLEIBOLA							
Igoera fasea	UniR iba-Hernani	Logroño	Gaur19:00	Infantilak	HernaniA tetko S.S.	Landaie	B har10:30
Igoera fasea	HernaniB erriZ Gasteiz	Kiolegia	B har11:00	A lebinak	B amtz-Hernani	A gilea	Gaur10:00
Euskad. Nesk	UniNavarra-Hernani	Uniea	B har11:00	SASKIBALOA	Kade_G ipuzko	ZarautzC Hernani	Zarautz Gaur18:00